

Meidän herramme muurahaisia Viialan Teatterin ensi-illassa

Onko elämä joku vitsi?

Viialan Teatterissa perjantaina ensi-iltansa saanut **Simo Puupposen** (Aapeli) Meidän herramme muurahaisia on alun perin 43 novellimaista yksinpuhelua sisältänyt kirja, joka ilmestyi vuonna 1954. Viialan teatterin esityksessä rooleja on 37, ja niitä on esittämässä kolmetoista näyttelijää.

Näytelmän on sovittanut ja ohjannut **Kaarina Perola**.

Meidän herramme muurahaisia on riemunkirjava kokoelma pikkukaupunkilaisten elämäkuvioita ja kohtaloita sodan jälkeiseltä ajalta. Näytelmän henkilö-hahmoissa on rikkaita ja silmäätekeviä, on vähemmän rikkaita ja epäonnen sotureita, on tavallisia ihmisiä ja taiteilijoita, lapsia ja elämän ehtopuolelle ehtineitä.

Joukkoon mahtuu niin aatteensa myyneitä kuin näkemyksistään kiinni pitäviä.

Näytelmä kuvaa hahmojaan toisaalta rakastettavan hellästi, toisaalta kirpeän huumorin kautta. Vaikka se näyttää ihmisten raadollisuuden ja epämiellyttäviä puolia, sen päällimmäisenä lankana kulkee myötäeläminen ja ymmärtäminen.

Monologeista löytyy elämää ja haaveita

Monologinäytelmässä ei toteutuksessa voi kovin kummoisia ratkaisuja tehdä. Näyttelijät tulevat lavalle vuoroon oikealta ja vuoroon vasemmalta. Lähes

Jenni Polakovski esittää vallan mainosti 10-vuotiasta Jaanaa.

jokainen tekee oman kohtauksensa erillisenä muistia, jolloin näyttelijän rooli korostuu.

Ohjaaja Kaarina Perola on löytänyt rooleihin hyvin sopivat näyttelijät. Näytelmässä on mukana myös yksi henkilö, lakimies Andres Pellenius, joka ei itse lainkaan esiinny näyttämöllä. Hän on ahne, häikäilemätön ja vallanhimoinen hahmo, josta äiti toteaa: "Voi si-

tä kultapojua. Hänestä vielä kuullaan. Nylki vanhan äitinsäkin".

Petja Kopperoisella on neljä roolia. Kuurosokean Herman Riipan roolissa hän on liikuttava ja sympaattinen. Kun ainoa yhteys maailmaan ovat isän käteen naputtelut ja mies sanoo haluavansa elää kauan, koska maailma on ihmeellinen, tulee väkisin tippa linssiin.

Jalkapallotähti Linkun monologissaan hän puolestaan eläytyy täysin koko elämänsä urheilulle uhranneen, itsekeskeisen ja omahyväisen nuoren miehen osaansa.

Suorastaan riemastuttava on **Jenni Polakovski** 10-vuotiaana Jaanana, joka on todellinen totuudentorvi ja terävien huomioiden tekijä.

Susanna Niemisen nel-

jästä roolista hän onnistuu varsinkin kirjastonhoitajana ja pyykkärinä, jotka hän tekee luontevasti ja jotka todistavat, että näissä ammateissa oppii tuntemaan asiakkaansa.

Sari Lahovuoren monologi kondiittori Ada Karhusen piparkakku-ukoista syntyneestä kärhämästä on sekin mieleenpainuva, kuten myös **Manta Niemisen** esittämät tarjoilijan ja ompelijattaren monologit, joissa tulee hyvin esille pikkukaupungin elämää.

Heikki Kujanpää esittää nuorisopastori Raitaa, varakonsuli Huttusta ja liikemies Könöstä. Jokainen heistä on tavalla tai toisella pettynyt elämäänsä tai epäonnistunut. Kujanpää tekee kaikki roolinsa uskottavasti ja on tarpeeksi ovelan oloinen niihin.

Anna Toriseva esittää sekä kaupungin asiat ja juurut tuntevaa lehtimyyjää neiti Koskista että Patty Sievästä, Thalian papitarta. Lehtimyyjän roolin hän tekee toden tuntuisesti. Torisevan monologi maineensa kukkuloilla olleen näyttelijättären uran päättymisestä villahousujen ja vaivaisen vineton vuoksi on sekin tehoava.

Petter Liikasella on neljä roolia, joista mieleen jää sairaalassa olevan tehtailija Kiiskisen purkaus vierailutunteista. Hän esittää myös pankinjohtaja Häppälää, jonka nimi kertoo miehen harrastuksista.

Lasse Saarella on niin ikään neljä eri monologia.

Hän on kokenut konkari lavalla ja eläytyy hyvin. Hän on pitkävihainen mutta rehellinen renki Kaarson, ja eversti Eversti Bruunina hän toteaa lakonisesti, että elämä on kuin selaisi vanhaa pilalehteä. Hellä ja tunteellinen hän on naputelllessaan runoja sokean poikansa kädelle ja miettisään, onko elämä joku vitsi.

Lasse Saaren ongelmana on valitettavasti se, että hän nielee sanojen viimeiset tavut ja puhe kuulostaa sekavalta.

Jari Mäkinen on valokuvaaja Hurmeena oivallinen reppana uneksija, jonka vaimo (**Ulla-Riitta Heiskanen**) toteaa, että on nainut yhdellä kädellä nostettavan miehen.

Anja Sauvolaisella on rooli kukkakauppiaina ja **Aino Torisevalla** roolit kotiapulaisena ja rautakaupan asiakkaana ja he tekevät ne näpsästi ja sujuvasti.

Näytelmän laulut on harjoittanut Ulla-Riitta Heiskanen, joka laulaa itse upeasti Nuoruustangon ja Muistathan kai? Pankinjohtaja Häppälää esittävä Petter Liikanen laulaa Suuret setelit ja koko näyttelijäkaarti Taistojen tiellä.

Nauhamusiikin ovat toteuttaneet **Juho Sten** (haitari), **Nina Kulhia** (viulu) ja **Matti Lehtonen** (baritonitorvi). Äänet ja taustanauhan äänitys ovat **Jouko Suutarin**, valot **Sami Haaviston** ja **Arto Mantelan**.

Liisa Ahokas